

БЕЗБЕДНОСТ И ЗДРАВЈЕ ПРИ РАБОТА

ОБВРСКИ НА РАБОТОДАВАЧ ВО ВРСКА СО ЗАКОНОТ БЕЗБЕДНОСТ И ЗДРАВЈЕ ПРИ РАБОТА

ВОВЕД

Со Законот за безбедност и здравје при работа (“Службен весник на РМ” 92/07, 136/11, 23/13, 25/13, 137/13, 164/13, 158/14, 15/15 и 30/16) се се утврдуваат мерките за безбедност и здравје при работа, обврските на работодавачот и правата и обврските на вработените од областа на безбедноста и здравјето при работа, како и превентивните мерки против професионалните ризици, отстранувањето на ризичните фактори за несреќа, информирање, консултирање, обука на работниците и нивните претставници и нивно учество во планирањето и преземањето на мерки за безбедност и здравје при работа. Целта Законот е да се воведат мерки кои ќе поттикнат подобрување на безбедноста и здравјето при работа.

Одредбите од Законот се применуваат во сите дејности на јавниот и приватниот сектор, за сите лица осигурени од повреда на работното место или професионалните болести според прописите за пензиското, инвалидското и здравственото осигурување и за сите други лица кои се вклучени во работните процеси.

Одредбите од Законот не се применуваат во дејностите во кои со посебен пропис е регулирана оваа материја (вооружените сили, полицијата Царинската управа, во некои посебни активности на силите за заштита и спасување), во спротивно безбедноста и здравјето на вработените при работа кај овие дејности треба да се обезбедат, колку што е можно повеќе, според целите на Законот.

Во овој текст ќе се осврнеме на обврските на работодавачите кои произлегуваат од Законот за безбедност и здравје при работа.

1.ОПШТИ ОБВРСКИ НА РАБОТОДАВАЧОТ

Работодавачот има обврска да обезбеди безбедност и здравје при работа за неговите вработени од секој аспект поврзан со работата. Во рамките на неговите обврски, работодавачот мора да презема мерки потребни за безбедност и здравје при работа на вработените, вклучувајќи заштита од професионални ризици, обезбедување информации и обука и обезбедување соодветна организација и потребни средства.

Работодавачот има обврска да воведи такви заштитни мерки и да избере такви работни и производствени методи кои ќе го подобрат нивото на безбедноста и здравјето при работа, а ќе се вклучат во сите дејности на работодавачот и на сите нивоа на организацијата.

Обврските и работите на безбедноста и здравјето при работа утврдени во Законот, работодавачот може да ги довери на овластени правни или физички лица, ако тој не е во можност или

нема соодветни стручни вработени и техничка опременост таквите работи и обврски самостојно да ги извршува.

Работодавачот е должен на овластени правни и физички лица да им ги даде сите потребни информации и податоци за големината на трговското друштво, установата и другите правни лица, ризиците кои ја загрозуваат безбедноста и здравјето на вработените, преземените активности за безбедност и здравје при работа за секое работно место и околината и друго.

Овластените правни и физички лица ангажирани од страна на работодавачот се одговорни за извршувањето на договорените обврски.

Ангажирањето на надлежни надворешни овластени правни или физички лица за извршување на стручните задачи во врска со безбедноста и здравјето при работа не го ослободуваат работодавачот од неговите одговорности во оваа област.

Обврските на вработените на полето на безбедноста и здравјето при работа не влијаат врз начелото за одговорност на работодавачот.

Овластените правни и физички лица кои ги ангажирал работодавачот, мора да соработуваат меѓусебно, како и со стручните лица за сите прашања сврзани со превентивната безбедност и здравјето при работа.

Работодавачот е должен да планира мерки и средства за обезбедување развој и унапредување на безбедноста и здравјето при работа и за менување на постојните технолошки процеси со помалку опасни, односно со побезбедни процеси и да ги прилагоди мерките земајќи ги предвид променливите околности за подобрување на постојните состојби.

1.1. Начела за спроведување на мерките за безбедност и здравје при работа

Работодавачот ги спроведува мерките за безбедност и здравје при работа врз основа на следниве основни начела:

- ➔ избегнување на ризици,
- ➔ проценување на ризиците кои не можат да се избегнат,
- ➔ справување со ризиците на самиот почеток,
- ➔ прилагодување на работата кон поединецот, особено во однос на карактеристиките на работното место и работната средина и олеснување на монотоната работа и работата со претходно утврдено работно темпо
- ➔ изборот на личната заштитна опрема,
- ➔ изборот на хемиски супстанции или препарати,
- ➔ изборот на работни и производни методи,
- ➔ спроведување на мерките потребни за одржување и зајакнување на здравјето,
- ➔ прилагодување кон техничко-технолошкиот напредок,
- ➔ замена на опасното со безопасно или помалку опасно,
- ➔ развивање на целосна безбедносна стратегија која опфаќа, технологија, организација на работа, работни услови, меѓучовечки односи и фактори кои влијаат врз работната средина,

-ИНФОРМАТИВЕН НАПИС-

- ➔

давање приоритет на колективните безбедносни мерки наспроти поединечните мерки и
- ➔

обезбедување на соодветни упатства и инструкции и известувања на вработените.

Работодавачот мора работниот процес да го прилагоди кон способностите на вработените, при што работната средина и средствата за работа мора да бидат безбедни и безопасни по здравјето, земајќи ја предвид природата на работа.

1.2. Изјава за безбедност

Секој работодавач мора да изготви и спроведе изјава за безбедност за секое работно место, прецизирајќи го начинот, како и мерките кои треба да се преземат.

По изјава за безбедност, работодавачот е должен да обезбеди мислење од синдикатот или преставникот на вработените таму каде што нема синдикат.

Ако се променат условите или се појави нова опасност на работното место и во работната средина за која претходно е изготвена изјава, работодавачот мора да направи нова изјава за безбедност.

Изјавата за безбедност се заснова врз идентификација на опасноста и процена на ризиците по безбедноста и здравјето на работното место и во работната средина на која се однесува изјавата за безбедност.

Изјавата за безбедност на работното место се изготвува на македонски јазик и неговото кирилско писмо и на друг јазик којшто е службен јазик на подрачјето на општината.

Начинот на изготвување на изјава за безбедност, нејзината содржина, како и податоците врз кои треба да се заснова процената на ризикот, ги пропишува со правилник министерот надлежен за работите од областа на трудот во согласност со министерот надлежен за работите од областа на здравството.

1.3. Организирање на безбедноста и здравјето при работа

Работодавачот ја организира безбедноста и здравјето при работа во зависност од технолошкиот процес, со примена на научно-стручни методи и во согласност со современите достигнувања, при што стручните работи на безбедност ќе ги врши работник со стручна подготовка за безбедност при работа или друга стручна подготовка адекватна на технолошкиот процес на работодавачот, или ќе користи надворешни услуги од овластени правни или физички лица.

Работодавачот е должен со колективен договор да го обезбеди остварувањето на правото на вработените непосредно или преку претседателот на синдикалната организација, односно синдикалниот претставник на репрезентативниот синдикат или претставникот на вработените таму каде што нема синдикат и претставникот на вработените за безбедност и здравје при работа,

да учествуваат во утврдувањето на недостатоците и во подобрувањето на условите за работа и на работната средина кај работодавачот, при што ќе бидат вклучени сите активности на претпријатието или установата и на сите нивоа на организацијата.

Работодавачот е должен при планирање, набавка на работна опрема и воведување на нова технологија, да се консултира и соработува со вработените и претседателот на синдикалната организација, односно синдикалниот претставник на репрезентативниот синдикат или претставникот на вработените таму каде што нема синдикат и претставникот на вработените за безбедност и здравје при работа.

во однос на последиците и опасностите кои произлегуваат од изборот на работната опрема, заради нивното влијание по безбедноста и здравјето при работа, работните услови и работната околина.

Работодавачот мора да обезбеди пристапот до работните места изложени на специфична и сериозна опасност, да е дозволен само на оние вработени кои добиле посебни упатства за работа на таквите работни места.

Работодавачот мора опремата за работа и средствата за работа да ги обезбеди со знаци за опасност и упатства за безбедна работа во согласност со посебен пропис.

На локациите каде што работат два или повеќе работодавачи истовремено, тие мора да се договорат писмено за заедничките безбедносни и превентивни мерки кои треба да се преземат и да назначат стручно лице за спроведување на мерките за безбедност при работа.

Обезбедувањето на мерките за безбедност и здравје при работа не смее да претставува финансиска обврска за вработените.

Нарушувањето на здравјето при работа не смее да влијае врз платата на вработените ниту да ја повреди нивната економска и општествена положба.

1.4. Мерки за безбедност и здравје при работа

Работодавачот мора да обезбеди мерки за безбедност и здравје при работа особено со:

- ➔

назначување на едно или повеќе стручни лица за безбедност при работа,
- ➔

ангажирање на овластена здравствена установа за вршење стручни задачи за здравје при работа,
- ➔

донесување на безбедносни мерки против пожар во согласност со посебни прописи,
- ➔

донесување мерки за прва помош и евакуација во случај на опасност,
- ➔

обука на вработените за безбедно извршување на работата врз основа на сопствена програма,
- ➔

обезбедување опрема за лична заштита за вработените и нејзината употреба, доколку преземените безбедносни мерки во работната средина не се доволни,
- ➔

вршење повремени прегледи и испитување на работната средина и опрема и
- ➔

следење на здравствената состојба на вработните.

-ИНФОРМАТИВЕН НАПИС-

1.5. Назначување на стручно лице од областа на безбедност и здравје при работа

Работодавачот за вршење на работите од областа на безбедноста при работа мора да назначи едно или повеќе стручни лица. Работодавачот ќе го одреди бројот, видот и степенот на стручно образование во согласност со Законот и подзаконските акти, како и:

- ➔ организацијата,
- ➔ природата и обемот на работниот процес,
- ➔ бројот на вработените вклучени во работниот процес,
- ➔ бројот на работните смени и
- ➔ бројот на одделни работни единици.

При извршувањето на стручни задачи кои се однесуваат на безбедноста при работа, стручните лица за безбедност, директно одговараат пред работодавачот. Работодавачот мора да му обезбеди услови (средства) за работа, потполна самостојност на стручното лице при извршувањето на неговите задачи во согласност со Законот, мора да му дозволи соодветно време и пристап до сите потребни информации и да му овозможи обука и стручно усовршување.

Стручното лице не смее да биде ставено во незавидна ситуација или да има неоправдани последици поради неговите активности поврзани со безбедноста и спречувањето на професионалните ризици.

1.5.1 Примарни обврски на стручното лице се:

- ➔ советување на работодавачот за планирање, избор, купување и одржување на средствата за работа,
- ➔ советување на работодавачот за опремување на работното место и работната средина,
- ➔ изготвување на стручна основа за изјавата за безбедност,
- ➔ вршење на редовни и контролни прегледи на хемиските, физичките или биолошките ризици во работната средина,
- ➔ вршење на редовни и контролни прегледи и испитувања на работната опрема,
- ➔ вршење на внатрешен надзор над спроведувањето на мерките за безбедно извршување на работата,
- ➔ изработка на упатства за безбедно извршување на работата,
- ➔ следење и анализа на повредите поврзани со работењето, професионалните болести, идентификација на причините за истите и подготовка на извештаи за работодавачот, заедно со сите предложени безбедносни мерки и
- ➔ подготовка на програма и спроведување обуки на вработените за безбедно извршување на работата.

2. ЗАШТИТА ОД ПОЖАР, ЕВАКУАЦИЈА И СПАСУВАЊЕ

Работодавачот е должен во секој објект земајќи го предвид технолошкиот процес, материјалите кои се користат при работа, начинот на работа, складирање на материјалите, како и големината на објектот да преземе мерки да не настане пожар, а доколку настане да се намали на најмала можна мера опасноста по безбедноста и здравјето на вработените и другите присутни лица.

Во зависност од природата на процесот на работа работодавачот е должен да организира и да обезбеди евакуација, спасување и прва помош во случај на извесна ситуација која може да ја загрози нивната безбедност и здравје (елементарна непогода, пожари, експлозии, испуштање на опасни материи над дозволената граница и слично) и да ги оспособи лицата кои ќе ја спроведуваат евакуацијата и спасувањето.

На лицата кои се одредени да ја спроведат евакуацијата и спасувањето, гасењето на пожар и прва помош, работодавачот мора да им ја стави на располагање потребната опрема.

Работодавачот е должен да утврди план за евакуација и спасување во случај на вонредна ситуација и со него да ги запознае сите вработени и врз основа на тој план мора да се спроведат практични вежби најмалку еднаш на две години.

Работодавачот е должен да организира и обезбеди давање на прва помош на вработените во случај на повреди при работа или ненадејна болест до нивно упатување на лекување во здравствена установа.

На секое работно место и во работни простории во кои истовремено работат до 20 вработени најмалку по еден од нив мора да биде оспособен и одреден за давање на прва помош, за гасење пожар, евакуација и спасување, а над овој број на секои 20 вработени најмалку уште по еден.

Работодавачот треба да склучи договори со други правни субјекти специјализирани за давање услуги, особено во однос на давање на прва помош, итна медицинска помош, активности за евакуација и спасување и противпожарна заштита.

3. ИНФОРМИРАЊЕ НА РАБОТНИЦИТЕ

Работодавачот во најкраток можен рок мора да ги информира вработените за безбедно извршување на работата преку писмени известувања и упатства. Во исклучителни случаи, кога вработените се изложени на непосредна опасност по нивното здравје или живот, такви известувања и упатства треба да се пренесат и усно и во нив ќе се вклучат сите преземени мерки во однос на безбедноста при работа.

Во случај на непосредна, сериозна и неизбежна опасност, работодавачот мора да им даде на вработените соодветни упатства за запирање на работата, брзо напуштање на работното место и евакуација на безбеден простор.

-ИНФОРМАТИВЕН НАПИС-

Додека траат опасностите, работодавачот не смее да ги задолжува вработените да извршуваат работни обврски.

Кога еден или повеќе вработени го напуштиле работното место или опасната зона, заради непосредни или неизбежни опасности по нивната безбедност при работа, тие не смеат да бидат ставени на одговорност заради нивна реакција во вакви случаи.

Работодавачот треба да обезбеди сите работници при сериозна или непосредна опасност по нивната безбедност или безбедноста на други лица и во случаите кога не може да се контактира со стручното лице, да преземат соодветни мерки во рамките на своето знаење и техничките средства кои ги имаат на свое располагање, за да ги избегнат последиците од таквата опасност. Ваквото постапување не смее да ги доведе во ситуација да бидат ставени на одговорност, освен ако постапиле невнимателно и несовесно.

Работодавачот е должен да ги информира вработените и претседателот на синдикалната организација, односно синдикалниот претставник на репрезентативниот синдикат, или претставникот на вработените таму каде што нема синдикат и претставникот на вработените за безбедност и здравје при работа. за секој вид на ризик за сите работни места, за безбедносните мерки потребни за контрола на ризиците и елиминирање на штетните последици, како и информации за вработените со посебни одговорности за прва помош, заштита од пожари и евакуација. Работодавачот мора да ги информира и вработените со договор за вработување на определено време, младите вработени, повозрасните вработени во согласност со Законот за работните односи и оние со намалена работна способност за резултатите од процената на ризиците и за мерките преземени од страна на работодавачот, заради обезбедување на нивната безбедност и здравје при работа.

Работодавачот кој ги користи вработените на друг работодавач врз основа на договор, мора да им ги обезбеди сите инструкции, информации за ризиците по безбедноста и здравјето при работа, како и информации за вработените со посебни одговорности за прва помош, заштита од пожар и евакуација на вработените.

Во согласност со посебните прописи, работодавачот мора да истакне на работното место и на средствата за работа, посебни предупредувања и знаци за опасност, како и упатства за безбедност и здравје при работа.

Работодавачот мора да им дозволи на вработените, претседателот на синдикалната организација, односно синдикалниот претставник на репрезентативниот синдикат или претставникот на вработените таму каде што нема синдикат и претставникот на вработените за безбедност и здравје при работа. да учествуваат во дискусијата за сите прашања кои се однесуваат на безбедноста и здравјето при работа во согласност со законот и други прописи кои се донесуваат за безбедноста и здравјето при работа.

На вработените и на претседателот на синдикалната организација, односно синдикалниот претставник на

репрезентативниот синдикат или претставникот на вработените таму каде што нема синдикат и претставникот на вработените за безбедност и здравје при работа. мора да им се презентира изјавата за безбедност, извештајот за безбедност при работа и спроведените мерки за безбедност и евиденција.

Синдикалната организација или собирот на вработените мора да се консултира за сите мерки кои можат да влијаат врз безбедноста и здравјето при работа, за назначувањето на стручното лице или овластеното правно или физичко лице за безбедност, за именување на овластена здравствена установа, за изјавата за безбедност, планирањето и организација на обуките и за информирањето на вработените.

4. ПРЕТСТАВНИК НА РАБОТНИЦИТЕ ЗА БЕЗБЕДНОСТ И ЗДРАВЈЕ ПРИ РАБОТА

Претставникот го избираат вработените од своите редови, на синдикален собир на мнозинскиот синдикат или на собир на вработени.

Претставникот има посебна заштита од работен однос што ја има и претставникот на синдикатот кај работодавачот, согласно со закон и колективен договор.

Бројот на претставниците ќе зависи од бројот на вработените, со тоа што тој број не може да биде помал од:

- над десет вработени, се избира еден претставник,
- двајца претставници на 101 до 500 вработени и
- тројца претставници кај работодавачот кои имаат над 501 вработен.

Бројот на претставниците, начинот на нивното обучување, како и начинот и формата на нивното функционирање се уредува со акт на работодавачот согласно со закон и колективен договор.

Претставниците, од своите редови избираат координатор.

Во секој работен простор каде што постои опасност по безбедноста и здравјето на работниците без разлика на бројот на вработените се избира претставник.

Претставникот на вработените има право:

- ➔ да ги обиколи работните места поради согледување на состојбата во врска со безбедноста при работа најмалку два пати годишно, а по потреба и повеќе пати во годината,
- ➔ да побара од работодавачот да преземе соодветни мерки и во таа насока да поднесува предлози со цел да се намалат опасностите за вработените и/или да се отстранат изворите на опасностите,
- ➔ да ја извести инспекцијата на трудот за нејзино посредување, да присуствува, да ги даде своите согледувања и да има увид во записникот составен од страна на инспекторот,
- ➔ да побара од работодавачот информации и да има пристап до изјавите за проценка за безбедноста и извештаите што се обврска на работодавачот и други документи во врска со планирањето и уредувањето на безбедноста и здравјето при работа и
- ➔ задолжително писмено да бидат известени од страна на работодавачот, веднаш, а најдоцна во рок од 48 часа од настанот, за смртен случај, колективна несреќа и повреда при работа која предизвикува временна неспособност за работа во траење повеќе од три работни дена, како и за секоја појава која преставува непосредна опасност и ја загрозува безбедноста на вработените при работа.

Октомври, 2019	Smetkovoditeli.com.mk	Јани Павловски
-ИНФОРМАТИВЕН НАПИС-		
Работодавачот мора на претставникот да му овозможи непречено вршење на неговата функција, преку обезбедување на соодветно време и потребни средства без намалување на платата, при што не смее да го стават во неповолна состојба поради неговите активности.		
5. ОБУКА НА ВРАБОТЕНИТЕ		
Работодавачот мора на секој вработен да му обезбеди соодветни обуки за безбедност и здравје при работа:		
→ при вработување, → во случај на преместување на ново работно место, → во случај на воведување на нова технологија или нови средства за работа и → во случај на секоја измена на работниот процес која може да го промени нивото на безбедноста и здравјето при работа.		
Обуката за безбедност и здравје при работа мора да се прилагоди кон спецификите на работното место и мора да се изведе во согласност со програма која мора да биде ажурирана и изменета во поглед на новите облици и видови на ризици.		
Теоретските и практичните обуки за безбедно извршување на работата се спроведуваат во работно време кај работодавачот или на друго место.		
		
Работодавачот утврдува задолжителни редовни теоретски и практични испити за безбедно извршување на работата за сите вработени на работното место каде што е констатирана зголемена опасност од повреда и нарушување на здравјето при процена на ризикот, како и за сите оние вработени на работни места каде што е зголемен бројот на случаи на повреда при работа и загрозување на здравјето. За овие вработени работодавачот е должен на секои три години да им обезбеди проверка на оспособеноста за безбедност и здравје при работа.		
Организирањето и спроведувањето на обуката на вработените и нивните претставници ќе бидат на товар на работодавачот.		
Инспекторот за труд по извршениот инспекциски надзор може да наложи постојната програма за обука за безбедност и здравје при работа да се прилагоди кон спецификите на работното место во однос на облиците и видовите на ризици.		
Во вакви случаи, инспекторот може да нареди повторување на обуката преку теоретско и практично оспособување на вработените за безбедност при работа.		
Претставникот има право на посебна обука за безбедност и здравје при работа специфични за дејноста на работодавачот.		
6. ИСПИТУВАЊЕ НА РАБОТНОТО МЕСТО		
Работодавачот е должен средствата за работа да ги одржува во исправна состојба, да ја проверува исправноста и безбедноста за работа со повремени прегледи и испитувања кои ги врши на начин и во рокови пропишани со актот што тој го донесува, односно со упатството на производителот, техничките прописи и стандарди.		
Ако со упатството на производителот и со другите прописи не се предвидени други рокови, работодавачот е должен средствата за работа да ги прегледа и испита:		
→ пред првата употреба, → по реконструкција или хаварија и → по преместувањето од едно на друго место (дигалка и слично).		
Работодавачот не смее да стави во употреба средства за работа кои не се прегледани и испитани за безбедно работење, односно ако не се исправни за безбедна работа, ниту пак вработениот смее да употреби такви средства за работа.		
Работодавачот е должен во работните и помошните простории во кои се одвиваат технолошките процеси да врши испитување на хемиските, биолошките и физичките штетности, микроклимата и осветленоста. Исто така, работодавачот е должен микроклиматските испитувања да ги врши во летниот и зимскиот период за време на работниот процес. Овие испитувања, работодавачот е должен да ги изврши најдоцна во рок од една година од денот на започнувањето со работа, односно по секоја промена на технолошкиот процес, реконструкција на објектот, реконструкција на системот на вентилација, греење и климатизација или по извршената измена на технолошката опрема.		
7. ЕВИДЕНЦИЈА И ИЗВЕШТАИ		
Работодавачот е должен веднаш, а најдоцна во рок од 48 часа по настанот, писмено да го извести органот на државната управа надлежен за работите на инспекцијата на трудот и претседателот на синдикалната организација, односно синдикалниот претставник на репрезентативниот синдикат или претставникот на вработените таму каде што нема синдикат и претставникот на вработените за безбедност и здравје при работа за:		
↳ секој смртен случај, ↳ колективна несреќа и повредите при работа кои предизвикуваат времена неспособност за работа повеќе од три работни дена и ↳ секоја појава која претставува непосредна опасност и ја загрозува безбедноста на вработените при работа.		
Известувањето, покрај општите податоци содржи и краток опис на настанот и неговите последици.		
Работодавачот е должен да води евиденција за:		
→ астручното обучување и оспособување на вработените за безбедна работа, → извршените прегледи на средствата за работа, → спроведените испитувања на физичките, хемиските и биолошките штетности и на микроклимата во работните и помошните простории, односно на работните места, → претходните и периодичните здравствени прегледи на вработените и → професионалните болести, заболувањата во врска со работата, повредите при работа и смртните случаи при работата.		

Октомври, 2019	Smetkovoditeli.com.mk	Јани Павловски
-ИНФОРМАТИВЕН НАПИС-		
Евиденцијата ги содржи и сите технички документи, исправи, извештаи, наоди, мислења и слично.		
8. ПРЕКРШОЧНИ ОДРЕДБИ		
8.1. Прекршоци од I категорија		
Глоба во износ од 1.000 евра во денарска противвредност ќе се изрече за прекршок на правно лице ако:		
- не им овозможи на вработените непосредно или преку свој претставник да учествуваат во утврдувањето на недостатоците и во подобрувањето на условите за работа, како и не се консултира и соработува со вработените и претседателот на синдикалната организација, односно синдикалниот претставник на репрезентативниот синдикат или претставникот на вработените таму каде што нема синдикат и претставникот на вработените за безбедност и здравје при работа за опасностите и последиците кои произлегуваат при изборот на работна опрема (член 13), - заради обезбедувањето на мерките за безбедност и здравје при работа, како и нарушувањето на здравјето на вработените ги става како финансиска обврска на вработените лица (член 16), - не склучи потребни договори со надворешни служби за одделни услуги од областа на безбедноста и здравјето при работа (членот 24 став (7)), - преку писмени известувања и упатства не ги информира вработените за безбедно извршување на работата (член 25 ставови (1) и (2)), - ги стави на одговорност вработените кои го напуштиле работното место поради настаната сериозна и неизбежна опасност (член 25 став (4)), - не ги информира вработените и претседателот на синдикалната организација, односно синдикалниот претставник на репрезентативниот синдикат, или претставникот на вработените таму каде што нема синдикат и претставникот на вработените за безбедност и здравје при работа, времено вработени како и вработените на друг работодавач врз основа на договор за работа, за секој ризик на работното место, како и за безбедносните мерки за елиминирање на штетните последици (член 26 ставови (1) и (2)), - не им дозволи на вработените и претседателот на синдикалната организација, односно синдикалниот претставник на репрезентативниот синдикат или претставникот на вработените таму каде што нема синдикат и претставникот на вработените за безбедност и здравје при работа да учествуваат во дискусии за сите прашања кои се однесуваат за безбедноста и здравјето при работа (член 27 став (1)), - на вработените и на нивните претставници не им ја презентира изјавата за безбедност (член 27 став (2)), - на претставникот не му овозможи непречено вршење на неговата функција (член 30 став (2)) и - не води евиденција за работите утврдени во членот 37 од законот.		
Глоба во износ од 300 евра во денарска противвредност ќе се изрече за прекршок на одговорното лице во правното лице за горенаведените дејствија.		
Глоба во износ од 700 евра во денарска противвредност ќе му се изрече на работодавач - физичко лице за овој прекршок.		
8.2. Прекршоци од II категорија		
Глоба во износ од 2.000 евра во денарска противвредност ќе се изрече за прекршок на правното лице, ако:		
- не назначи едно или повеќе лица одговорни за безбедност при работа во својата работна средина (член 17 алинеја 1), - не ангажира овластена здравствена установа за вршење стручни задачи за здравје при работа (член 17 алинеја 2), - не донесе безбедносни мерки против пожар според посебни прописи (член 17 алинеја 3), - не донесе мерки за прва помош и евакуација за случај на опасност (член 17 алинеја 4), - не го извести органот на државната управа надлежен за работите на инспекцијата за труд за започнување со вршење на дејноста, осум дена пред започнувањето со истата (член 23 став (1)), - пред започнувањето со градежните работи писмено не го извести органот на државната управа надлежен за инспекцијата на трудот за местото каде што ќе се изведуваат работите (член 23 став (2)), - не утврди план за евакуација и спасување за вонредни ситуации (член 24 став (4)) и - испитувањата од членот 34 на законот не се извршени во рок од една година од денот на започнувањето на објектот со работа, односно по секоја промена на технолошкиот процес, реконструкција на објектот, реконструкција на техничките инсталации или при измена на технолошката опрема (член (35)).		
Глоба во износ од 500 евра во денарска противвредност ќе се изрече на одговорно лице во правното лице за ваквите дејствија.		
Глоба во износ од 1.500 евра во денарска противвредност ќе му се изрече на работодавач - физичко лице за наведените прекршоци.		
8.3. Прекршоци од III категорија		
Глоба во износ од 5.000 до 8.000 евра во денарска противвредност ќе се изрече за прекршок на правното лице, ако:		
- не изготви и не спроведе изјава за безбедност во писмена форма, или таа не е изготвена според прописот од членот 11 на законот (член 11 ставови (1) и (4)), - дозволил пристап на вработени лица на работни места кои се изложени на сериозни и специфични опасности, а не добиле посебни упатства за работа (член 14), - не обезбеди обука на вработените за безбедно извршување на работите (член 31), - не обезбеди лична заштитна опрема за вработените како и нејзина употреба (член 17 алинеја 6), - не изврши повремени прегледи и испитувања на работната средина и опрема (член 17 алинеја 7), - не изврши здравствени прегледи на вработените (член 22),		

-ИНФОРМАТИВЕН НАПИС-

- ➔

не изврши здравствени прегледи на вработените според видот, начинот, обемот и ценовникот согласно со членот 22 став (2) од законот.

➔

не организира и обезбеди давање прва помош на вработени во случај на повреда при работа (член 24 став (5)),

➔

на секој вработен не му обезбеди соодветна обука за безбедност и здравје при работа преку теоретска и практична обука, за случај на вработување, преместување на ново работно место, воведување на нова технологија или средства за работа како и при измена на работниот процес (член 31 став (1)),

➔

средствата за работа не ги одржува во исправна состојба преку повремени прегледи и испитувања во рокови утврдени со актот што тој го донесува, односно според упатствата на производителот, техничките прописи и стандарди (член 33 став (1)),

➔

стави во употреба опрема за работа која не е испитана за безбедно работење (член 33 став (3)),

➔

не постапи по решението на инспекторот за труд и во определен рок не ги отстрани утврдените неправилности и недостатоци (член 49 став 3).

➔

во работните и помошните простории не изврши испитување на хемиските, биолошките, физичките штетности, микроклимата и осветленоста (член 34),

➔

во рок од 48 часа не го извести органот на државната управа надлежен за работите на инспекцијата на трудот и претседателот на синдикалната организација, односно синдикалниот претставник на репрезентативниот синдикат или претставникот на вработените и претставникот за секој смртен случај, колективна несреќа и повреди при работа кои предизвикуваат времена неспособност за работа повеќе од три работни дена, како и за секоја појава која претставува непосредна опасност и ја загрозува безбедноста на вработените при работа (член 36),

➔

не ги запознае студентите со мерките за безбедност и здравје при работа пред започнување со практичната работа во рудниците (член 42-а став (2));

➔

изведува практична работа без потпишана изјава од студентите дека се запознаени со мерките за безбедност и здравје при работа (член 42-б став (1)) и

➔

не обезбеди лична заштитна опрема за студентите и обука за користење на истата (член 42-б став (2)).
- Глоба во износ од 500 до 1.000 евра во денарска противвредност ќе се изрече за прекршок на одговорното лице во правното лице за наведените дејствија.

Глоба во износ од 4.000 до 5.000 евра во денарска противвредност ќе му се изрече на работодавач - физичко лице за наведените прекршоци.

Прилог: Известување за несреќа при работа

Република Северна Македонија

Министерство за труд и социјална политика

Државен инспекторат за труд

Подрачје _____

место за заверка на

Државниот инспекторат за труд

ИЗВЕСТУВАЊЕ

за несреќа на работа

(Член 36 од Законот за безбедност и здравје при работа „Службен весник на Република Македонија“ бр.92/07)

1. Назив на работодавачот: _____

2. Седиште на работодавачот: _____

3. Локација на работното место (продавница, магацин, кат, адреса): _____

4. Лични податоци на повредениот:
Име и презиме: _____
Адреса на постојано живеење: _____
Датум на раѓање: _____
Пол: машки женски

5. Професија или работно место на повредената личност: _____

6. Колку време е вработен кај работодавачот?
една недела недела - еден месец 1 - 6 месеци
6 месеци – 1 година 1 – 5 години над 5 години не е вработен

7. Датум и час на случување на несреќата
час _____
датум _____
смена: денска попладневна ноќна
часови работено од доаѓањето на работа: _____

Република Северна Македонија

Министерство за труд и социјална политика

8. Опис на повредата (не е третирана, прва помош, лекар (не е хоспитализиран), хоспитализиран)

9. Каде и како се случила несреќата?

10. Наод и мислење од лекар (боледување – рок)

11. Дали е спроведена истрага? да не

12. Дали е настаната значителна штета? да не

Пополнето од:
Име, презиме, работно место и телефонски број за контакт

Потпис _____
Датум _____

М. П.

Работодавач,

(потпис)

Smetkovoditeli.com.mk

ГЛОБАЛ ГРОУП КОНСАЛТИНГ

02 / 5126 -533

7